

KAMPIOEN

Hoensbroek/Max Euwe 1 is tot ieders verrassing kampioen geworden in de derde klasse van de KNSB, nota bene al een ronde voor het einde van de competitie. Nu reeds is Hoensbroek onbereikbaar voor de concurrentie. Ook bij Hoensbroek zelf had niemand gedacht dat het team kampioen zou worden, een enkele chauvinist even buiten beschouwing gelaten. Vorig seizoen vocht Hoensbroek nog tegen degradatie (het team moest zelfs het vege lijf redden in een beslissingswedstrijd). Na de 6e ronde begonnen toch enkele spelers in een kampioenschap te geloven en werd duidelijk dat het struikelblok alleen nog Messemaker 1847 kon zijn.

In de voorlaatste ronde moesten de rivalen vorige week de degens kruisen. Hoensbroek had genoeg aan een gelijkspel om kampioen te worden. De spanning was te snijden. Het stond 3,5-3,5 en na bijna 6,5 uur spelen was de situatie aan het bord van teamleider Jan Fober zodanig dat beide spelers nog elk twee minuten op de klok hadden, maar dat de stelling op het bord remise was. Zodoende kregen beide teams er een halfje bij, werd het dus 4-4, en... was Hoensbroek kampioen, hetgeen met champagne werd beklonken en werd gevierd tot diep in de nacht.

Er waren acht trouwe supporters meegegaan naar Gouda voor de nodige morele steun. Voor Hoensbroek is het de eerste keer dat de tweede klasse van de KNSB wordt bereikt. Opmerkelijk is de hoge score dit seizoen van Hans Dam (6,5 uit 8), die vaak aan bord 2 gespeeld heeft en op cruciale momenten gewonnen heeft. In Gouda werd een mooie winstpartij geboekt door Tom Bus, die hier volgt.

Bus-Evengroen (het commentaar

Diagram 1

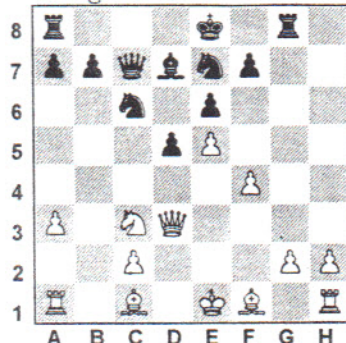

Diagram 2

tussen haakjes is van Bus) 1.e4, e6 2.d4, d5 3.Pc3, Lb4 4.e5, c5 5.a3, Lxc3+ 6.bxc3, Pe7 7.Dg4 Dc7 8.Dxg7, Tg8 9.Dxh7, cxd4 10.Pe2, Pbc6 11.f4, Ld7 12.Dd3, dxc3 13.Pxc3

ZIE DIAGRAM 1, de stelling na 13.Pxc3

(We hebben nu een van de basisstellingen uit de Winawer bereikt. Naast de tekstzet worden ook 13.Dxc3 en 13.Tb1 gespeeld. Het witte plan is eenvoudig. Eerst het zwarte initiatief in het centrum en op de damevleugel indammen en vervolgens je pluspion naar de overkant brengen. Helaas blijkt dit simpele plan in de praktijk moeilijk te realiseren omdat wit vaak te snel met zijn h-pion begint te lopen zonder aandacht te vestigen op het zwarte tegenspel.)

13....a6 14.Pe2!, Tc8 15.Tb1, Pf5 16.h3, Pa7 17.g4, Pe7 18.Pd4, Pb5 19.Pxb5?! Lxb5 20.Db3 Lxf1 21.Txf1, Dxc2 22.Dxc2, Txc2 23.Ld2, Tc7?! 24.Ke2, Pc6 25.Kd3 Kf8 26.Tb6, Ke7 27.a4, Kd7 28.Tg1, Kc8 29.h4, Pe7 30.h5, Tc4 31.Tb4, Txb4 32.Lxb4, Kd7?

ZIE DIAGRAM 2, de stelling na 32....Kd7?

(Zwart staat al niet lekker. Hij heeft toch ergens b5 moeten spelen. Het lijkt mij verstandig om het paard op het bord te houden voor tegenspel. Nu kan ik afwikkelen naar een toren-

eindspel waarbij alleen ik nog winstkansen heb.)

33.Lxe7, Kxe7 34.a5!, Tc8 35.h6, Kf8 36.f5, Kg8 37.fxe6, fxe6 38.g5, Tc4 39.g6, Th4 40.h7+, Kg7 41.Tg2

(De tijdnoed is gehaald. Voor de zekerheid speel ik nog de neutrale zet 41.Tg2 om de problemen bij mijn tegenstander te leggen. Hij heeft bewust voor deze afwikkeling gekozen daar hij dacht een vesting gebouwd te hebben. Toch is de zwarte stelling moeilijk te houden. Wanneer de zwarte toren de h-lijn verlaat dan neem ik deze over en dreig dan te promoveren. Verder heeft wit de mogelijkheid om af te wikkelen naar een gewonnen pionne-eindspel.)

41..., Tc4 42.Th2, Tc8 43.Th4, Th8 44.Tg4, Tc8 45.Ke3, Tc3+ 46.Kf4, Tc1 47.Th4, Tf1+ 48.Ke3, Tf8

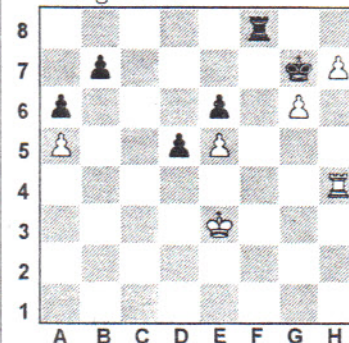
ZIE DIAGRAM 3, de stelling na 48...Tf8 48.Tf4!, Tc8 49.Tf6, Tc3+ 50.Kd2, Th3 51.Txe6, d4 52.Te8 (1-0)

De teamcompetitie van de Limburgse bond zit erop. Eerder zijn hier alle kampioenen vermeld. Nu zijn ook nog enkele promovendussen bekend: Venlo 3 (promotie naar 3e klasse KNSB), Calssa 2 (naar 1e klasse LiSB) en Arx 2 (naar 2e klasse LiSB).

Oscar Lemmers is in Maastricht open snelschaakkampioen van Limburg geworden met een indrukwekkende score: 15 uit 16. Maurice Peek werd tweede. De komende vijf jaar vindt het kampioenschap plaats in Tegelen.

Spreek van de week: „Als je tegenwoordig nog geen grootmeester bent op je veertiende, kun je het wel vergeten.” (wereldtopspeler Anand)

Diagram 3

SIMULTAAN

Speelt u wel eens mee in een simultaan? Dan is het raadzaam om dit artikel te lezen. De simultaanseance is zo oud als het schaakspel zelf. De kampioenen van het Arabische spel maken er gewag van en het is dan ook iets zeer voor de hand liggends in dit spel om een meester in de kunst zijn krachten te laten meten met meer tegenstanders tegelijk. De simultaanseance wordt gegeven volgens de regels van het gewone schaak, met slechts een uitzondering: de speler mag pas zetten als de simultaangever bij zijn bord verschijnt, maar dan moet hij ook.

Het is tegenwoordig een bezigheid die zeer geschikt is om de ijdelheid van de meester duchtig te strelen. Als chirurg schrijdt hij langs de borden, waarop de doodzieke posities uitgespreid liggen. De een is direct al een stuk kwijt, een ander een hele toren. Een derde is niet meer tot de rokade gekomen en zijn koning wordt geplunderd. Een vierde die de theorie zo goed kende, was toch niet op de hoogte van het laatste snuffje. Een vijfde gaat binnen een paar zetten mat. En ga zo maar door, want het is tijdens de simultaanseance opmerkelijk te zien op hoeveel verschillende manieren een schaakpartij snel verloren kan worden. Tegenwoordig speelt een simultaangever tegen niet meer dan veertig spelers tegelijk. Hij maakt meestal een score van tachtig tot negentig procent. Ondanks zijn zeer beperkte bedenktijd heeft hij toch voordelen. Zij, die daar in lange rijen in afwachting zitten, zijn al bij voorbaat in de positie van de patiënt geraakt, die tegenover een dokter weinig in het midden te brengen heeft.

Wilt u een kans hebben op een heel of een half punt, houd dan enkele zaken scherp in het oog.

Diagram 1

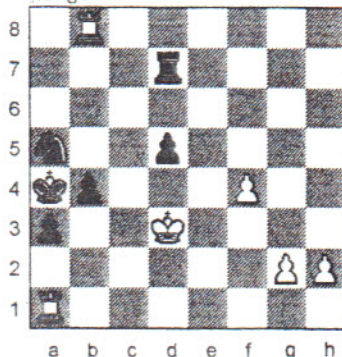
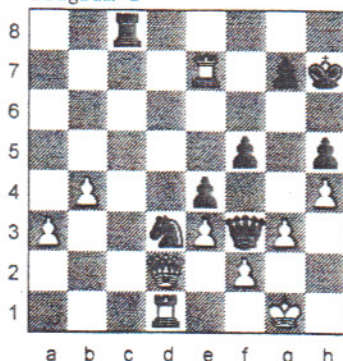

Diagram 2

a) Pas vooral op in de opening. Speel iets wat u kent en speel voorzichtig. De simultaangever zal zeer onaangenaam getroffen zijn wanneer hij na een zet of twintig bij uw bord nog niets bereikt heeft. Mogelijk zal hij u remise aanbieden om van een lastpost bevrijd te zijn. Sla dat af. Uw onverschrokkenheid zal hem uit zijn evenwicht brengen.
b) Wees niet bang, sterker nog: speel agressief. De meeste slachtoffers in simultaanseances hebben hun verlies gewoonlijk aan hun eigen passiviteit te danken. Als u aanvalt, moet de simultaangever bij zijn verdediging volop varianten doorrekenen en daar ontbreekt hem de tijd voor. (bron: De Volkskrant)

Het 60e Miller-Time open kampioenschap van Heerlen, dat werd gespeeld op zeven vrijdagavonden, is in de hoogste groep gewonnen door A.Notten met 6,5 uit 7, gevolgd door B.Merx met 5,5. In de B-groep won F.Héman met 6 punten, gevolgd door F.Mulder en M.van Haren met 5,5.

Hier volgt een leuk eindspel dat onlangs bij twee spelers van de Tegelse Schaakvereniging op het bord kwam.

Wit: Ben Janssen
Zwart: Piet Kuntzelaers
Zie DIAGRAM 1.

Dit diagram toont de stelling na 45 zetten. Het ging als volgt verder:

46. Ta8 d4 47.g4 Td5 48.Ke4 Tb5 49.f5 b3 50.f6 Tb7 (zwart had hier b2 moeten spelen) 51.Txa5+ Kxa5 52.Txa3+ Kb4 53.Ta1 Td7 54.Kd3 b2 55.Tb1 Kb3 56.g5 Tf7 57.Txb2+ Kxb2 58.Kxd4 Kc2 59.Ke5 Kd3 60.g6 Ta7 61.f7 Ta5+ 62.Kf6 Ta6+ 63.Kg7 Ta7 64.Kg8 Ta8+ 65.f8D Txf8+ 66.Kxf8 en zwart geeft op (1-0).

Tijdens de wedstrijd tussen De Juiste Zet 4 en Caïssa 4 voor de Limburgse competitie deed zich een interessant moment voor aan het bord van Mark Borst (Caïssa) en Hurko Acdovic. Zie DIAGRAM 2.

Borst-Acdovic.
Nu volgt: 37....Pxf2? 38.Txg7+! Kxg7 39.Dd7+ Kf8 40.Dxc8+ Ke7 41.Dd8+ Kf7 42.Td7+ en zwart geeft op (1-0).

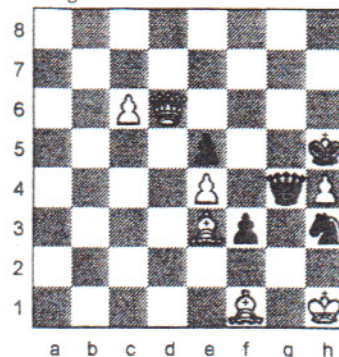
In DIAGRAM 3 een leuke stelling. Zwart staat verloren. Of is er nog hoop? De oplossing staat achteraan.

Spreuk van de week: 'Das Schach hat wie die Liebe, wie die Musik die Fähigkeit, den Menschen glücklich zu machen' (Dr.Siegbert Tarrasch, wereldtopspeler eind vorige en begin deze eeuw)

Vrijdag en zaterdag vindt het FDC/Gess vierkampentoernooi plaats in gemeenschapshuis De Baandert te Sittard. De 1e ronde begint vrijdag om 19.30 uur. Op zaterdag worden ronden 2 en 3 gespeeld om 10.00 en 14.30 uur. Zowel club- als huisschakers kunnen deelnemen.

Oplossing diagram 3: 1....Pf2+ 2.Lxf2 Dh3+!

Diagram 3

OVERDAG

Het schaakleven van de gemiddelde club bloeit traditioneel in de avonden. De ruim veertig schaakclubs in onze provincie hebben een vaste doordeweekse clubavond (alleen SV Brunssum speelt vast op de zaterdagmiddag). Er is nu echter een trend dat naast de vaste clubavond ook nog overdag wordt geschaakt, waarbij met name veel ouderen te zien zijn.

De Aaj Pionne in Roermond begonnen zes jaar geleden al met wekelijkse schaakmiddagen. Ze vormen een flinke groep van 55-plussers die stevast op woensdag om 14.00 uur achter de borden plaatsnemen. Het middagschaak zit flink in de lift, want steeds meer clubs bieden de mogelijkheid om ook overdag te spelen. Dat gebeurt nu in Schaesberg, Heerlen, Elsloo, Geleen, Roermond en Weert. Is het op de ene plaats vrijblijvend, op de andere plaats is er een onderlinge competitie. Belangrijk is overal het 'sociale gebeuren': naast het schaken een glaasje en een praatje. Ook houden de overdagschakers zo nu en dan uitwisselingen met andere 'overdagsgroepen'.

Het Miller-Time open kampioenschap van Heerlen werd gewonnen door A.Notten. Hoe hij in de laatste ronde H.Cramers versloeg, zien we hier.

Notten-Cramers 1.c4 c5 2.Pc3 Pc6 3.g3 Pf6 4.Lg2 g6 5.e4 Lg7 6.Pge2 O-O 7.d3 e5 8.0-0 d6 9.h3 Le6 10.Kh2 Dd7 11.Pd5 Lxd5 12.cxd5 Pe7 13.f4 Pe8 14.h4 f5 15.Lh3 Pf6 16.fxe5 dxe5 17.Le3 b6 18.Dd2 Pg4+ 19.Lxg4 fxe4 20.Kg2 Tf3 21.Pg1 Txf1 22.Txf1 Tf8 23.Txf8+ Lxf8 24.Pe2

ZIE DIAGRAM 1, de stelling na 24.Pe2
24....Pxd5 25.exd5 Dxd5+ 26.Kh2 Dxa2 27.Pc3 Df7 28.De2 h5 29.Pe4 Df5 30.Lg5 Kf7 31.b4 De6 32. Df2+ Kg8 33.bxc5 Lxc5 34.Pxc5 bxc5

Diagram 1

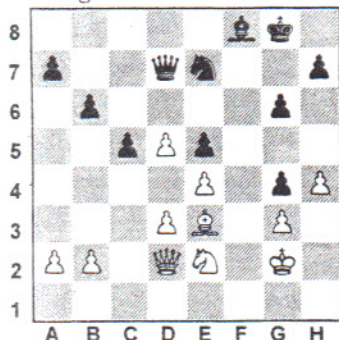
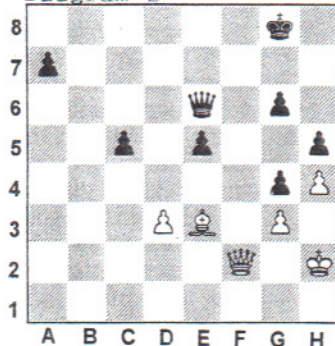

Diagram 2

35.Le3

ZIE DIAGRAM 2, de stelling na 35.Le3
35....a6 36.Lxc5 Df5 37.Da2+ Kh7 38.Dxa6 Df7 39.Da7 (1-0)

Voor goede schakers die zich miskend voelen door de 'buitenwacht' omdat die geen opg heeft voor de kunst van het koninklijke spel, is enige troost te vinden in het volgende verhaaltje. Een vogel vloog boven een water en zag een vis zwemmen. De vogel wilde de vis laten zien wat hij kon en haalde allerlei knappe vliegkunstjes uit waarbij hij vlak over het water scheerde. Hij vroeg aan de vis hoe die het vond. De vis had echter amper gekeken. Hij vond er bovendien niets aan. De vogel vloog teleurgesteld weg. De les hieruit is: Een kunst kan men alleen maar waarderen als men de kunst zelf machtig is. Verwacht daarom geen bijval van een buitenstaander.

Het FDC/Gess vierkampentoernooi in Sittard was sterk bezet met vijftig deelnemers en in de hoogste groep zelfs louter kampioenen: de huidige kampioen van Limburg Martijn Dambacher en de oud-kampioenen Rob Caessens, Jac Renet en Gaston Dörenberg. De eerste plaats werd gedeeld door Caessens en Dambacher, elk met 2 uit 3. De eerste

plaats in de tweede groep werd gedeeld door Peter van Dinteren en Mark Kraus.

Het rapidtoernooi in Hoensbroek werd een prooi voor de Belg H.Renette, die zich daarmee Open rapidkampioen van Limburg mag noemen. Hij werd gevolgd door Maurice Peek, Henk Temmink en Tom Bus. Arthur Hendrickx won de tweede groep, vóór Roger Hünen.

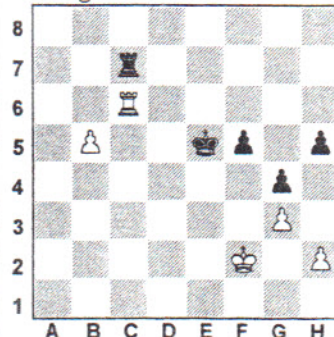
Het Nunhems Zaden toernooi is gewonnen door Geert Peeters.

In DIAGRAM 3 een fragment uit een partij voor de Limburgse competitie tussen witspeler Johan Jacobs (Venlo 2) en Jan Heyenrath (Schaesberg 2). Hier zien we de stelling na 52 zetten. Na 52...Txc6 53.bxc6 is zwart uitgeteld, want na het ophalen van de witte vrijpion komt zwart te laat om het binnendringen van de witte koning (gevolgd door het opruimen van de zwarte pionnen) te verhinderen. Op de 59e zet gaf zwart op.

Donderdagavond vindt in Schaesberg een vriendschappelijk treffen plaats tussen twee bekroonde clubs. Venlo, de huidige "Club van het Jaar" in Limburg, gaat op bezoek bij de vorige Club van het Jaar, SV Schaesberg.

Gehoord tijdens het spelen van een vluggertje. Wit staat schaak, maar ziet dat in de haast over het hoofd. Hij heeft bovendien meer oog voor de aanval die hij zelf heeft ingezet en ziet een zet waarmee hij zijn tegenstander in een klap schaakmat kan zetten. Hij voert 'm uit en zegt: "Zo. Schaakmat. Het is uit." Waarop de zwartspeler zegt: "Hé, dat kan niet! Jij staat toch schaak?!" Waarop wit weer: "O ja, dat klopt. Maar jij staat mat en dat is veel erger!"

Diagram 3

TOPPARTIJ

De toppartij in het door Toon Notten gewonnen 60e Miller-Ti-me Open Kampioenschap van Heerlen was de confrontatie tussen de nummers één en twee, Toon Notten en Bob Merx. Vandaag uitgebreid aandacht voor deze partij, die vorige maand werd gespeeld, met een uitgebreide analyse van Merx. Hiermee voldoe ik graag aan het veelgehoorde verzoek om een partij van twee Limburgse spelers uitgebreid aan bod te laten komen.

Wit: Merx; zwart: Notten.

1. e4 c6; 2. d4 d5; 3. Pc3 dxe4; 4. Pxe4 Pd7; 5. Lc4 Pgf6; 6. Pg5 e6; 7. De2 Pb6; 8. Ld3 h6; 9. P5f3 c5; 10. dxc5 Lxc5; 11. Pe5 Pbd7; 12. Pgf3 Pxe5; 13. Pxe5 0-0; 14. 0-0 (De witte koning kan ook naar de andere kant met 14. Ld2 Dd5; 15. 0-0-0 Dxa2; 16. c3 met zeer scherp spel. Dat zou ik in mijn jonge jaren hebben gespeeld.)

14... Dc7

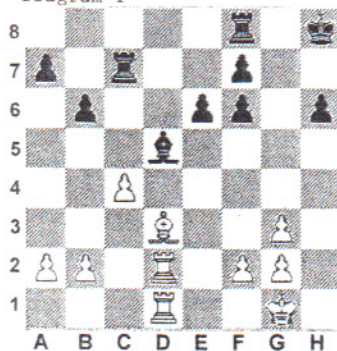
(Onnauwkeurig is 14...b6 om de loper naar b7 te ontwikkelen wegens de moeilijk te vinden zet 15. b4!. Nemen op b4 kost materiaal: 15... Lxb4? 16. Pc6 Dd6; 17. Pxb4 Dxb4; 18. Df3 Ld7; 19. La3! en wit wint een kwaliteit, omdat zwart niet op a3 mag slaan wegens Lh7 met damewinst. Neemt zwart niet op b4 (15... Ld6), dan staat wit na 16. Lb2 Lb7; 17. Tad1! De7; 18. b5!, vooral door de posities van de witte lopers.)

15. Lf4 Ld6; 16. Tfd1 b6; 17. Lg3 Lb7; 18. Pg4! Lxg3; 19. Pxf6+ gxf6; 20. Dg4+ Kh8; 21. Dxc3 Dxc3; 22. hxc3

(De witte pionnenmeerderheid op de damevleugel kan op termijn belangrijk worden.)

22... Tac8; 23. Td2 Tc7; 24. Tad1 Ld5!

Diagram 1

(Er volgt nu een kleine tactische schermutseling, waarin beide partijen het één en ander overzien. Het beste antwoord was nu 25. Kf1 om de witte koning in het spel te brengen.)

25. c4?

ZIE DIAGRAM 1, de stelling na 25. c4?

25... Lxc4; 26. Tc2 Td8!

(Overzien door wit. Niet alleen staat de zwarte loper gepend, maar ook de witte!)

27. b3 Tcd7?

(Na 27... Lxb3!; 28. axb3 Txd3! blijft zwart een pion voor.)

28. Txc4 Txd3; 29. Txd3 Txd3; 30. Tc7

(Door de positie van de zwarte koning wint wit zijn pion terug.)

30... Td1+; 31. Kh2 Kg7; 32. Txa7 Td2; 33. f3 f5

(Anders speelt wit 34. g4. Tevens wil zwart een vrije e-pion creëren.)

34. Ta6 e5; 35. Kg1 e4?

(Maar dit is te vroeg! Hier was 35... Tb2! aangewezen, waarna wit op de damevleugel niet verder komt.) 36. a4! e3; 37. Kf1 Tf2+; 38. Ke1! (Wit geeft zijn koningsvleugel op om zijn damevleugel naar de overkant te kunnen brengen.)

38... Txc2; 39. Txb6 Txc3; 40. Tb4! (Een uitstekende zet. De toren kan via a4 de a-pion ondersteunen en tegelijkertijd de zwarte koningsvleugel onder controle houden.) 40... Tg6; 41. a5 Ta6; 42. Tb5?

ZIE DIAGRAM 2, de stelling na 42. Tb5?

(Geeft de winst weg. Een elementaire regel van het toreneindspel luidt, dat de toren achter de vrijpion moet staan. Na 42. Ta4 volgt de op-

mars van de b-pion. Speelt zwart dan verder, zoals in het vervolg van de partij, dan staat de toren verdedigend ook beter op a4: 42... f4; 43. b4 Tg6; 44. a6 Tg1+; 45. Ke2 Tg2+; 46. Kd3 Td2+; 47. Kc3 Td8; 48. Ta2. In deze variant kan zwart beter 47... Td6 spelen, om na 48. Ta2 via 48... e2; 49. Txe2 Txa6 de zwarte e-pion tegen de witte a-pion te ruilen. Na 50. b5 wint echter wit.)

42... f4; 43. b4 Tg6!

(Zwart vindt nog net het juiste tegenspel.)

44.. Tf5 Tg1+; 45. Ke2 Tg2+; 46. Kd3?

(Wit speelt nog steeds (onterecht) op winst, maar de remise na 46.

Ke1 was het maximaal haalbare. Nu wint zelfs zwart!)

46... Td2+; 47. Kc3 Td8; 48. Txf4 f5!; 49. Th4

(Ook na 49. Txf5 Kf6 kan de zwarte vrijpion niet worden gestopt.)

49... e2 en wit geeft op. Na 50. Th1 zou 50... Td1 volgen.

Schaakvereniging Sjaak Mat houdt zaterdagmiddag in café De Haverput te Bunde een triathlontoernooi voor teams van drie personen. Het begrip triathlon houdt in dat er drie vormen van schaaak worden gespeeld: partijen met een bedenktijd van 7 minuten per persoon per partij, 20 minuten per persoon per partij en één KO-partij van 60 minuten per persoon per partij.

Dinsdag 4 mei start het Open Kerkraads kampioenschap. Dit loopt tot en met dinsdag 22 juni.

Spreuk van de week: „Er wordt geen meester geboren. Wie een meester (in zijn vak) wil worden, oefent zich vroeg.” (Schiller)

Diagram 2

